

Het rendement van de suikerbietenteelt

Soms is het juist nodig om iets meer voor een ras te betalen dat een gewenste eigenschap heeft. Links een Rz1-resistent ras, rechts een ras met aanvullende resistentie tegen rhizomanie. Het suikergehalte op 29-9-2020 was links 14,2% en rechts 16,2%!

De lagere bietenprijzen en lage suikergehaltes van de afgelopen jaren zetten het rendement van de suikerbietenteelt onder druk. Een rendabele bietenteelt is voorwaarde voor een toekomst van de teelt met duurzame ambities.

Tien jaar geleden werd het IRS-project *Verbetering rendement suikerbieten-teelt* afgerond. Dat project was opgestart vanwege de voorziene scherpe daling van de bietenprijs als gevolg van de liberalisering van de Europese suikermarkt. Pas de afgelopen jaren is de bietenprijs aanzienlijk gedaald als gevolg van de lage suikerprijzen. Reden om het rendement van de suikerbietenteelt weer eens kritisch te bekijken.

Twee componenten

De opbrengst en de kosten zijn de twee componenten die het rendement bepalen. Bij de eerste speelt nadrukkelijk ook de kwaliteit van de

geleverde bieten een rol en bij de tweede is het van belang zo volledig mogelijk te zijn en, in het geval van een vergelijking met andere gewassen, dezelfde systematiek te kiezen. Bij suikerbieten blijkt dat het rendement voor 80% wordt bepaald door de gerealiseerde opbrengst en voor 20% door de gemaakte kosten. Daarnaast is er het voor suikerbieten unieke effect dat er geen relatie is tussen de gemaakte kosten en de gerealiseerde opbrengsten (zie grafiek). Er is dus nog ruimte om de opbrengst te verhogen omdat de gemiddelde opbrengsten nog ruim onder de potentiële suikeropbrengst (24 ton/ha) liggen. Het verhogen van

de opbrengst hoeft niet te leiden tot hogere kosten. De kosten zouden zelfs wellicht nog wat omlaag kunnen.

Verantwoordelijkheid van deze rubriek

Postbus 20
4670 AA Dinteloord
0165-516 070
irs@irs.nl
www.irs.nl

Eindredactie
Jurgen Maassen

Kosten optimaliseren

Zonder kosten te maken worden er geen bieten geroid. Er kan dan ook niet zomaar fors in de kosten worden gesneden. Wel is het goed om kritisch naar de hoogte van de kosten te kijken. De meeste kosten zijn onvermijdelijk, zoals bijvoorbeeld het zaad, zaaien, bemesting, onkruidbeheersing en rooien. Tegelijkertijd kan wel de vraag gesteld worden: wat is de meerwaarde van een extra bewerking, extra bespuiting, de hogere prijs voor dat pak zaad, extra middelen toevoegen aan de mix, etcetera? Kosten die gemaakt worden met als argumentatie: 'Baat het niet, dan schaadt het niet', 'Doen we voor de zekerheid' of 'Dan is het maar gedaan', zijn vaak de kosten om uitermate kritisch te bekijken of ze wel nodig zijn en of ze wel bijdragen aan het veiligstellen van de opbrengst.

Kosteneffectiviteit

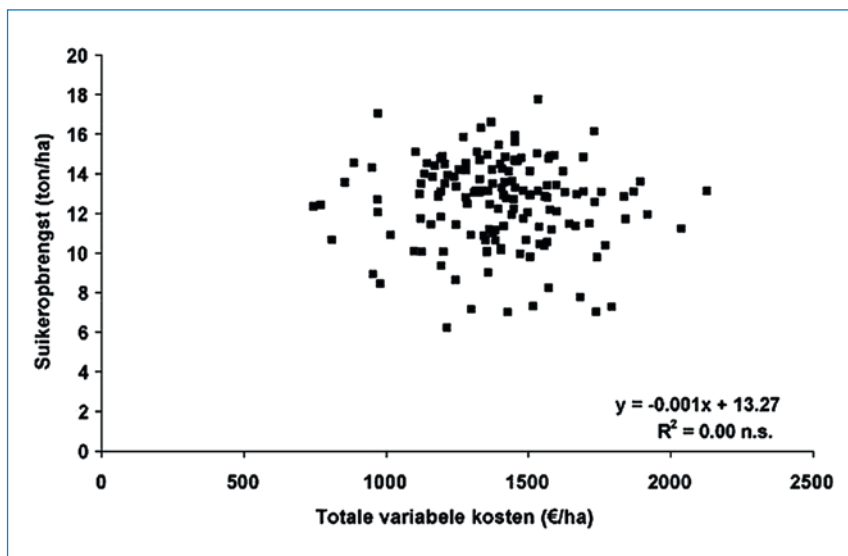
Omdat de kosten toch gemaakt moeten worden, is het belangrijk om er zoveel mogelijk baat van te hebben. Dit houdt in dat de kwaliteit van de werkzaamheden belangrijk is. Goed of slecht uitgevoerd, de kosten op papier zijn gelijk. Het effect op de opbrengst

kan echter aanzienlijk zijn. Het is dus belangrijk om de teeltmaatregelen op tijd uit te voeren en niet meer te doen dan nodig is.

Opbrengst

De belangrijkste pijler onder het rendement is de opbrengst. De opbrengst vertoont geen relatie met de kosten. Het is dus mogelijk om de suikeropbrengst te verhogen bij een gelijk kostenniveau. Specifiek geldt voor elk perceel: Dat wat de opbrengst beperkt, moet worden aangepakt. Opbrengstverbetering is dus sterk afhankelijk van de ervaring en kennis van de teler, omdat de oorzaken voor een lagere of tegenvallende opbrengst per perceel verschillend kunnen zijn. Het behalen van een hoge opbrengst blijft een spannende mix van aandacht, vakmanschap, het juiste moment van handelen én kennis en ervaring van het eigen perceel.

Bram Hanse

Er is geen verband tussen de totale variabele teeltkosten en de suikeropbrengst in het SUSY-project. Weergegeven zijn de totale variabele teeltkosten inclusief arbeid en machinekosten zonder de vaste kosten voor grond, gebouwen en sloten.

Schade door muizen

Muizenschade voorkomen

Eén muis kan tot wel 600 bietenzaden in één nacht openbreken en leegvreten. De kans op schade is het grootst op percelen waar ondiep of in een grof zaai bed is gezaaid, waar vroege zaai plaatsvindt, waar het zaad droog en/of bloot ligt of als de kieming traag is. Zodra het zaadje gekiemd is, zal een muis niet meer aan het zaad vreten.

Het maken van een fijn en vlak zaai bed draagt dus bij aan het voorkomen van schade door muizen. Het zaad is dan makkelijker met grond te bedekken en het zaad heeft bij een fijn en vlak zaai bed vaak een betere aansluiting met het vocht in de onderlaag.

Naast een fijn en gelijkmatig zaai bed adviseren we ook om vanaf circa 10 dagen voor zaai tot aan kieming van het bietenzaad alternatief voer rondom het perceel neer te leggen. Dit zorgt ervoor dat de muizen vaste voerplaatsen hebben en zo minder snel op zoek gaan naar bietenzaden.

Elma Raaijmakers